

Ondertekening 10-puntenplan

Het is nu hét moment om de piketpalen te slaan voor het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid in College, Raad en de verkiezingsplannen.

U heeft hiervoor de brochure met de 10 punten voor een beter klimaatbeleid ontvangen. Deze 10 punten hebben wij uitgewerkt tot concrete acties, waar u als gemeente snel mee aan de slag kunt gaan.

Laat weten welke acties uw gemeente daadwerkelijk uitvoert of gaat uitvoeren. Vul dit formulier in en stuur het op. U verwerft daarmee de A-status of, bij hoge ambities, zelfs de Triple A-status. Meer hierover vindt u meer op de laatste pagina.

Gemeente:

Onze gemeente wil haar verantwoordelijkheid nemen. Wij gaan dit jaar de volgende punten in uitvoering nemen, of hebben dit de afgelopen jaren al gedaan:

1. De bestaande woningbouw

Verbetering van de energieprestaties van bestaande woningen leidt tot aanzienlijke besparingen voor de bewoner en voor de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Hier zijn grote reducties mogelijk, volgens het Klimaatakkoord moet het energieverbruik in woningen en gebouwen in 2020 gehalveerd zijn.

Als gemeente gaan wij:

- 7% Van het bestaande woningbestand duurzaam verbeteren (minimaal 2 energielabels omhoog) vóór 2012.
- Zorgen dat 1,4% van het woningbestand wordt voorzien van duurzame energiemaatregelen.
- Afspraken maken met woningcorporaties over de verbetering van de energieprestaties van hun bestand van woningen.
- Afspraken maken met de woningcorporaties over de toepassing van duurzame energiesystemen.
- Een regeling opstellen voor het stimuleren van bewoner/eigenaar om maatregelen te nemen die leiden tot een betere energetische kwaliteit van de woning.
- Een regeling opstellen voor het stimuleren van bewoner/eigenaar om duurzame energie toe te gaan passen in en bij hun woning.
- Energiebewust bewonersgedrag stimuleren.
- Alle renovatieprojecten vooraf laten toetsen op de energievraag.
- Bijzondere bijstand inzetten voor energiebesparing lagere inkomens.

2. Nieuwbouw

Als gemeente bouw je voor de toekomst. Een toekomst waar de energieprijzen hoger zullen liggen, de aardgasvoorraden zijn opgebruikt en een temperatuursverhoging van 2 graden reëel is. Zorg daarom voor een goede handhaving van het bouwen volgens de EPC (Energieprestatienorm), ga mogelijk een stapje verder en eis zoals veel andere gemeenten een strengere norm. Energieneutraal bouwen is al mogelijk en zelfs het eerste woningbouwproject dat energie gaat opleveren, wordt al gerealiseerd.

Als gemeente gaan wij:

- Op de bouwplaatsen controle uitoefenen op de naleving van de EPC-eisen voor energiebesparende bouw.
- Zorgdragen dat minimaal 10% van de nieuwbouwprojecten wordt gerealiseerd volgens een EPC-norm die minimaal 10% scherper is dan landelijk vereist.
- Een stimuleringsregeling introduceren voor nieuwbouwprojecten die minimaal energieneutraal zijn.
- Stimuleren dat meer nieuwbouwprojecten gebruik maken van omgevings- en bodemwarmte en koelte.
- Een regeling opstellen voor het stimuleren van bewoner/eigenaar om duurzame energie toe te gaan passen in en bij hun woning.
- Energiebewust bewonersgedrag stimuleren.

3. Utiliteitsbouw

Voor nieuwbouw van utiliteitsbouw geldt een vergelijkbare aanscherping van de energieprestatienorm (EPC), als voor woningen. Ook hier is essentieel dat de gemeente minimaal goed toezicht houdt op het daadwerkelijk behalen van de wettelijke en/of lokaal aangescherpte normen, ook op de bouwplaats. Daarnaast kan de gemeente bijdragen aan voorbeeldprojecten voor klimaatneutrale utiliteitsgebouwen. Zeker als het gebouwen betreft waarvan de gemeente zelf opdrachtgever is, zijn er kansen voor een voorbeeldfunctie. Bestaande gebouwen moeten bij verkoop of nieuwe verhuur met energielabels voldoen aan de EPBD, de Europese richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen. Via de verruimde reikwijdte van de milieuwetgeving kunnen grotere bedrijven en instellingen in het milieuvergunningenspoor hierop worden aangesproken. Het spreekt vanzelf dat de gemeente deze regels toepast bij haar eigen gebouwen. Daarmee vervult de gemeente ook een voorbeeldfunctie (zie ook punt 4).

Als gemeente gaan wij:

- Voorlichting geven aan bedrijven over energiebesparende maatregelen.
- Energiescans (EPA-U) uit laten voeren bij bedrijven.
- Een stimuleringsproject, schone en zuinige bedrijven (via starten bijvoorbeeld een wedstrijd of prijs).
- Energie meenemen in de planontwikkeling van bedrijventerreinen.
- Energievisie opstellen bij herstructurering bedrijventerreinen.
- Een platform Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen instellen of stimuleren.
- Energie-uitwisseling stimuleren tussen bedrijven en het toepassen van duurzame energie bij bedrijven.

4. Klimaatneutrale gemeentelijke organisatie

De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Dat kan door aan te sluiten bij het streven van de landelijke overheid om in 2010 de eigen activiteiten klimaatneutraal te maken en ondermeer 100% duurzaam in te kopen. Als doelstelling voor klimaatneutraliteit kan worden geformuleerd dat de gemeentelijke gebouwen en het werkverkeer van ambtenaren en politici eind 2011 klimaatneutraal zijn. De doelstelling kan worden uitgebreid naar andere kantoren en overheidsinstellingen.

Als gemeente gaan wij:

- Het convenant duurzaam inkopen ondertekenen van SenterNovem.
- 100% Duurzaam inkopen in 2012 als leidraad nemen voor het inkoopbeleid.
- 100% Groene elektriciteit inkopen.
- 100% Groen gas inkopen.
- De duurzaamheidscriteria voor Duurzaam Inkopen van SenterNovem toepasbaar verklaren op de betreffende categorieën.
- Energie-eisen stellen bij aanbesteding van bouwwerken die minimaal 10% scherper liggen dan de vereiste EPC-norm.
- Duurzame energie opwekken op of in de openbare gebouwen (voorbeeldfunctie).
- Door middel van energiebeheer en energiebesparende maatregelen bij de eigen gebouwen, die een label hebben lager dan B, deze minimaal 2 labels omhoog brengen.
- De CO₂-emissie van het resterend eigen energiegebruik bij het vervoer en verkeer (zie mobiliteit punt 6) compenseren.

5. Duurzame energie

Klimaatdoelen worden gehaald door minder energie te gebruiken en door de resterende benodigde energie zo duurzaam mogelijk op te wekken. Een gemeente kan zelf duurzame energie opwekken (zie ook 3 en 4), gemeenten kunnen ondernemers faciliteren om installaties in te richten en te exploiteren en het toepassen van duurzame energie stimuleren bij de bedrijven en bewoners. Om deze doelen te bereiken kan een gemeente overwegen om een zogenaamd duurzaam energiedienstenbedrijf op te zetten.

Als gemeente gaan wij:

- Duurzame energielocaties opnemen in bestemmingsplannen.
- Het aandeelhouderschap van energie- en afvalbedrijven inzetten voor stimuleren van duurzame energie.
- Een kanskaart warmte-/ koudeopslag op laten stellen.
- Aanschaf van (kleine) windmolens op een zodanige wijze stimuleren dat een evenredige bijdrage wordt geleverd aan de provinciale doelstellingen.
- Energieopwekking stimuleren door minimaal 10% zonneboilers of zonnepanelen.
- Het gebruik van restwarmte bij bedrijven stimuleren.
- Biomassastromen in beeld brengen (GFT, RWZI).
- Mestvergisting stimuleren.
- Afspraken maken met initiatiefnemers en installateurs voor aantrekkelijke arrangementen voor afnemers (voorfinanciering).
- Informatie verstrekken over subsidies voor duurzame energietoepassingen.
- Zelf een subsidie of stimuleringsregeling inrichten voor duurzame energie.
- Een energiedienstenbedrijf oprichten.

6. Mobiliteit

Naast de gebouwde omgeving en het bedrijfsleven is het verkeer een belangrijke gebruiker van fossiele brandstoffen. Ook hier geldt vermindering van het energiegebruik (vermindering gemotoriseerd verkeer, zuiniger motoren en zuiniger gebruik) als het toepassen van brandstoffen met een lagere milieu- en klimaatbelasting. U kunt het eigen wagenpark schoner maken, evenals de reductie van woon-werkverkeer per auto. Dat scheelt ook in emissies van fijn stof. Iedere gemeente kan fietsen en (schoon) OV stimuleren en de verduurzaming van brandstoffen versnellen. Het bevorderen van het gebruik van deelauto's vermindert de parkeerbehoefte in woonwijken (circa zeven parkeerplaatsen op één deelauto).

Als gemeente gaan wij:

- Bij uitbreiding of vervanging van het eigen wagenpark kiezen voor voertuigen die het A- of B-label hebben.
- Het wagenpark zoveel mogelijk elektrisch laten aandrijven.
- Het resterende deel van het wagenpark laten aandrijven door aardgas.
- Een duurzaam vervoersplan opstellen voor de eigen organisatie.
- Een cursus Het Nieuwe Rijden verplichten voor gebruikers van dienstmiddelen.
- Mogelijkheid bieden aan personeelsleden om thuis, of decentraal, te werken.
- Vervoersmanagement stimuleren bij bedrijven (ondermeer via de wet Milieubeheer).
- Het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren, bijvoorbeeld door speciale tarieven.
- Autodelen of buurtauto's stimuleren en faciliteren (b.v. door het reserveren van parkeerplaatsen).
- Het fietsverkeer stimuleren door verbetering van ondermeer fietspaden, fietsstallingen en -routes.
- De verkrijgbaarheid van alternatieve brandstoffen vergroten.

7. Openbare straatverlichting

In de openbare verlichting valt veel geld en energie te besparen. Het moment van vervanging van het materieel is hét moment om over te stappen op zuinige, schakelbare armaturen en lampen. Het is belangrijk niet alleen naar de techniek te kijken, maar ook naar de armaturen en het verlichtingsplan zelf: kies het juiste verlichtingsniveau op de juiste plaats en tijd.

Als gemeente gaan wij:

- Energiezuinige openbare verlichting toepassen bij nieuwe aanleg.
- Het energiegebruik van de openbare verlichting jaarlijks met 1,5% verminderen.
- Gebruik maken van het maatregelenpakket van de Taskforce verlichting.
- Innovatieve projecten ontwikkelen voor de toepassing van energiezuinige verlichting.
- Verlichting doven op momenten dat deze geen functie hebben (de schijnwerpers op het gemeentehuis om drie uur 's nachts).
- Gebruik maken van dimbare verlichting voor de perioden zonder verkeersaanbod.
- Bij vervanging of groot onderhoud verkeersregelininstallaties voorzien van LED.

8. Voorlichting aan burgers

Uw grootste fans zijn de inwoners van uw gemeente. Individuen zijn snel in voor iets nieuws. Zij vertellen het door en zij voelen het als eerste in de portemonnee. Uit onderzoek van de DuurzaamheidMonitor blijkt dat de Nederlanders de overheid de meest aangewezen partij vinden om duurzaamheid te stimuleren. Geef het goede voorbeeld, maak slim gebruik van campagnes als de Groene Voetstappen, Warme Truiendag en de Week van de Vooruitgang. Maak ruimte op de website en uw gemeentepagina. Organiseer zelf een actie of campagne.

Als gemeente gaan wij:

- Een periodieke energiemarkt of energiebespaarmarkt initiëren of organiseren.
- Scholen stimuleren deel te nemen aan acties zoals Groene Voetstappen, Energy Survival, Warme Truiendag, Energieke Scholen, Check it Out, Sarah's Wereld etc.
- Opdracht geven aan het NME-centrum om klimaatverandering mee te nemen in haar educatieve activiteiten voor de jeugd en/of volwassenen.
- Burgers stimuleren om deel te nemen aan campagnes zoals de Warme Truiendag en het Klimaatstraatfeest.
- Informatiebijeenkomsten over autodelen, energiebesparing etc. faciliteren.
- Op de gemeente pagina's (druk en website) structureel ruimte reserveren voor informatie en tips over energiebesparing.

9. Deelname aan het Klimaatstraatfeest

Drieduizend straten in Nederland namen in de periode tussen oktober 2008 en april 2009 deel aan de competitie voor het Klimaatstraatfeest. De opdracht was eenvoudig: ga met zoveel mogelijk andere bewoners uit de straat actief aan de slag met energiebesparing en win een straatfeest. Ondersteun deze campagne, breng hem onder de aandacht van uw inwoners, stimuleer de medewerkers om mee te doen en haak aan met uw eigen klimaat- en energiebeleid. 131 Gemeenten haakten aan en ondersteunden lokaal de campagne en gebruikten dit voor hun eigen duurzame doelen. In het stookseizoen 2009/2010 komt een vervolg.

- Ja, wij hebben deelgenomen in 2008/2009.
- Ja, wij gaan deelnemen in 2009/2010.

10. Lid worden van het Klimaatverbond

De meeste gemeenten (en provincies en waterschappen), met een actief klimaatbeleid zijn inmiddels lid van Vereniging Klimaatverbond Nederland. Het Klimaatverbond is een belangenorganisatie die niet alleen lobbyt en kennis uitwisselt, maar ook programma's ontwikkelt om het lokale beleid beter over het voetlicht te krijgen, u attendeert op Europese subsidieregels en inventariseert waar de knelpunten liggen en die bij de landelijke overheid aankaart. Het Klimaatverbond vervult een actieve rol bij de implementatie van het Klimaatakkoord. Om de kosten van het lidmaatschap hoeft u het niet te laten (0,6 eurocent per inwoner = 180,- euro per jaar bij 30.000 inwoners).

- Ja, wij zijn lid.
- Ja, wij worden lid.

Aldus opgemaakt en ingevuld door:	Contactgegevens vertegenwoordiger
Gemeente:.....	Naam:.....
Vertegenwoordiger:.....	Functie:.....
	Postadres:.....
	Postcode.....
Handtekening:.....	Plaats.....
	E-mail adres:.....
Datum:.....	Telefoonnummer:.....

Hoe wordt u een HIER Klimaatverbond-gemeente?

(Triple) A-status

Heeft u bij iedere van de 10 punten minstens één vakje aangekruist, dan krijgt u als gemeente de A-status.

Gaat u als gemeente voor minimaal 20 opties en heeft u dus minimaal 20 vakjes aangekruist, dan wordt u erkend als een AA-gemeente.

De Triple A status bereikt u als u meer dan 50% van de maatregelen uitvoert.

U wordt als zodanig gerangschikt op de website:

www.hierklimaatverbondgemeenten.nl. Via een muisklik opent een scherm met een standaardtekst die u naar eigen inzicht kunt aanpassen. Op deze pagina kunt u ook relevante documenten, persberichten en nieuws plaatsen, deze worden vervolgens automatisch bekend gemaakt op andere plaatsen waar veel bezoek komt uit gemeentelijke hoek.

U ontvangt een banner voor de plaatsing op de website. Alle gemeenten die zich vóór 1 juni hebben aangemeld, worden op 22 juni in het zonnetje gezet op het Klimaatcongres van Het Klimaatverbond in Delft, waarvoor ook minister Cramer is gevraagd.

Na behandeling in de Raad of na Collegebesluit stuurt u het ingevulde formulier naar:

Vereniging Klimaatverbond Nederland
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

U ontvangt een bevestiging en ook de melding wanneer uw gemeente op de website zal worden geplaatst. Stuur uw aanmelding op **vóór 1 juni**, dan ontvangt u ook een uitnodiging voor de presentatie op 22 juni aanstaande.

